

sværlig, og hvorimod der, saa vidt jeg ser, ikke kan gøres nogen Indvending.

Endelig synes det mig, at den praktiske Udførelse i det enkelte af Lovforslagets Bestemmelser i alle væsentlige Punkter er saaledes, at det kan siges at være den simpleste Maade, hvorpaa Sagen kan bringes i Gang uden at engagere Staten paa den ene eller den anden Maade undtagen ved Etableringen af et Arbejdsraad. Det kan nu imidlertid gerne være — jeg maa tilstaa, at jeg for mit Vedkommende ikke har gennemarbejdet det foreliggende Lovforslag tilstrækkeligt — at der kan være mange Enkeltheder, om hvilke det kan strides, selv om man indgaar paa Principperne. Jeg skal berøre, hvad der har været mig paafaldende, skønt jeg for Resten godt tror, at det er rigtigt, hvad der herom er sagt, nemlig den fra de fleste lignende Love i andre Lande noget afvigende Maade, hvorpaa § 1 har hejment Kredsen af de Ulykkestilfælde, for hvilke Forsørgelse kræves. Det er i Reglen taget meget lettere i de fremmede Love. Tager jeg saaledes den norske Lov, som i øvrigt har meget tilsvarende til dette Lovforslag, saa er dette meget vanskelige Spørgsmaal, at Ulykken skal være foraarjaget ved Driften, ikke løst, kan jeg sige; der haves kun den almindelige Bestemmelse, at Ulykken skal være en Følge af Driften. Man har der med Vilje ikke villet indlade sig paa en nærmere Bestemmelse af Marsjagsforbindelsen mellem Driften og Ulykkestilfældet. Man har aabenbart ladet sig strømme af, at det overhovedet er meget vanskeligt i en Lov at komme dybt ind paa det Spørgsmaal, thi det er et ganske overordentlig vanskeligt Spørgsmaal at drage de rette Grænser for, hvor Marsjagsforholdet er til Stede. Men paa den anden Side maa det indrømmes, efter hvad jeg tror at vide, at denne Mangel paa Bestemmelser i den norske Lov har fremkaldt en uendelig Masse Stridigheder og Tvistpunkter, og det kan altsaa godt være — jeg skal ikke sige noget derimod — at det er rigtigere, at man i dette Lovforslag har forsøgt nærmere at præcisere Marsjagsforholdet. Om det nu er fket paa rette Maade ved de brugte Udtryk, som jo gaa ud paa, at Staden skal være berørt, ved et af en ydre og paavisselig Marsjag berørt Ulykkestilfælde, der staar i Forbindelse med Driften eller med de Forhold, under hvilke denne foregaar, vil jeg ikke udtale mig endelig om; det er godt muligt, at det er saa, men det er mig ikke ganske klart, om der ligger nogen anden Begrænsning deri end den, der ligger i Ordet „ydre“. At det i øvrigt altid maa kræves, at det er paavisseligt, at Driften er Marsjag

eller Medaarjag til Ulykkestilfældet, det er givet, det ligger i enhver Marsjagsbestemmelse, men det skal være en ydre Marsjag, der træder i Forbindelse med Driften. Væst nøjagtigt betyder det jo ikke, at f. Eks. en Forsigtning ikke skulde være indbefattet under Forsikringen, naar den er en Virkning af denne. Menes der da en ydre Marsjag, der træder i Forbindelse med Driften, i Mod sætning til en indre Marsjag? Hvad er det man har tænkt sig? Jeg tror, at det er derent personlige, individuelle Anlæg hos den enkelte Arbejder, man har villet udelukke, at han f. Eks. er mere tilbøjelig til at blive svimmel end andre. Det er vel saadanne Forhold, der tilsigtes udelukkende, men om det er det bedste Udtryk, der vælges, det rigtigste, vil jeg foreløbig lade staa hen.

I det andet Stykke kommer der et Udtryk ind, som jeg i øvrigt i Realiteten er enig i; der tales om Ulykker, der ere foraarjagede „ved højere Magt“. Det maa jo her være Forudsætningen, at denne højere Magt skal træde i Forbindelse med Driften. Gør den ikke det, har den ikke noget at betyde, thi saa er Marsjagsforholdet slet ikke til Stede, og saa kommer Loven overhovedet ikke til Anvendelse. Det er altsaa en „højere Magt“, der træder i Forbindelse med Driften. Dette Udtryk er en Oversættelse af et bekendt latinisk Udtryk, men jeg tilstaa, at jeg synes ikke, det er nogen heldig Oversættelse, og den kan fremkalde mange Tvistigheder. For mit Vedkommende synes jeg, at den naturlige Rækkefølge vilde være, at man efter at have omtalt det, at vedkommende selv med Forsæt eller ved grov Uagtsomhed har været Skyld i Ulykken, dernæst nævnte det Tilfælde, at en anden forsætlig har gjort det, og saa som det tredje naturlige Led nævnte „Naturaarsager“. Man havde da nævnt de menneskelige Marsjager først, og dernæst kom de uberegnelige Naturaarsager, og det er dog vel det, der har været Meningen med „højere Magt“. Jeg siger ikke, at der er noget urigtigt i disse Betegnelser, jeg ser ogsaa, at de ere valgte med Omhu, og jeg vil ikke paastaa, at de kunne udtrykkes bedre, naar man overhovedet er nødt til og finder det rigtigt at gaa til en saadan Præcision. Og jeg tør paa den anden Side efter de Erfaringer der, som sagt, foreligger fra Norges Side, ikke paastaa, at det ikke vil være rigtigt at prøve at saa en nærmere Præcisering end den, man har ladet sig nøje med i den norske Lov og i adskillige andre Landes Love, fordi de erfaringsmæssig have voldt mange Tvistigheder, som muligvis kunne undgaaes ad denne Vej. Jeg har kun nævnt det som Eksempel paa, at trods al den Omhu, der